

Na podstawie Uchwały
Rady Pedagogicznej
Planetarium Śląskiego
Nr 3/2025 z dnia
23 czerwca 2025 r.

S T A T U T

PLANETARIUM

I OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNEGO

IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W CHORZOWIE

Tekst jednolity

NAZWA I RODZAJ PLACÓWKI

§ 1

1. Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie - zwane dalej Planetarium – jest pozaszkolną placówką specjalistyczną.
2. Dopuszcza się zwyczajową, skróconą nazwę: Planetarium Śląskie oraz nazwę Planetarium – Śląski Park Nauki.
3. Organem prowadzącym Planetarium jest Województwo Śląskie.
4. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad Planetarium jest Śląski Kurator Oświaty.

CELE I ZADANIA PLANETARIUM

§ 2

1. Działalność Planetarium służy inspirowaniu dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w rozwijaniu swoich pasji poprzez poszerzanie wiedzy i umiejętności z dziedziny astronomii oraz nauk przyrodniczych.
2. Cel ten w szczególności obejmuje:
 - 1) edukację i popularyzację wiedzy w dziedzinie astronomii i nauk przyrodniczych,
 - 2) przybliżanie, wyjaśnianie i popularyzowanie osiągnięć naukowych i technicznych w dziedzinie astronomii, astronautyki i nauk przyrodniczych,
 - 3) promocję nowoczesnych metod kształcenia, aktywnej edukacji oraz uczenia się przez całe życie,
 - 4) stwarzanie warunków do rozwoju intelektualnego dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych,
 - 5) tworzenie przestrzeni do rozwijania zainteresowań dla grup miłośników i entuzjastów.
3. Planetarium realizuje powyższe cele poprzez zadania:
 - 1) realizację zajęć dydaktycznych oraz pokazów popularnonaukowych na ekranie sferycznym z użyciem środków umożliwiających pełne zagłębienie się w prezentowanej tematyce,
 - 2) popularyzację nauki w zakresie astronomii, sejsmologii i meteorologii na ekspozycji w sposób pozwalający na doświadczenie i przeżycie prezentowanych zagadnień,
 - 3) realizację warsztatów dla dzieci i młodzieży szkolnej z wykorzystaniem dostępnej infrastruktury,
 - 4) realizację zajęć dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w ramach kół zainteresowań,
 - 5) produkcję programów/seansów popularnonaukowych do prezentacji na ekranie sferycznym,
 - 6) przygotowywanie wizualizacji treści prezentowanych w pokazach na ekranie sferycznym przy użyciu specjalistycznego oprogramowania,
 - 7) organizowanie, współorganizowanie lub umożliwianie organizacji wydarzeń o charakterze naukowym, popularnonaukowym, dydaktycznym i kulturalnym np. konferencje, pokazy, prezentacje, koncerty itp.,

- 8) współpracę z innymi planetariami i obserwatoriami astronomicznymi, centrami nauki oraz innymi instytucjami, a także firmami i osobami fizycznymi w zakresie edukacji i popularyzacji nauki w kraju i za granicą,
- 9) podejmowanie innych działań wynikających z potrzeb społeczności lokalnej i regionalnej,
- 10) organizowanie ogólnopolskiej olimpiady astronomicznej – organizowanie olimpiady jest możliwe tylko jeśli Planetarium uzyska odpowiednie środki finansowe na ten cel.

4. Zadania Planetarium mogą być rozszerzane - na podstawie uchwał Rady Pedagogicznej podejmowanych w ramach jej kompetencji stanowiących – o innowacje i eksperymenty pedagogiczne z zakresu astronomii i nauk przyrodniczych.

W szczególności zadania Planetarium i sposób ich realizacji mogą być rozszerzone przez Radę Pedagogiczną o:

- 1) prowadzenie działalności naukowej,
- 2) redagowanie wydawnictw.

5. Planetarium może realizować inne zadania zlecone przez organ prowadzący, organ nadzoru pedagogicznego lub ministerstwo właściwe ds. Oświaty, pod warunkiem, że nie będą one stały w sprzeczności z realizacją zadań statutowych wymienionych w ust. 3.

ORGANY PLANETARIUM

§ 3

1. Organami Planetarium są:

- 1) dyrektor Planetarium;
- 2) Rada Pedagogiczna Planetarium.

§ 4

1. Dyrektor Planetarium, zwany dalej dyrektorem, ma kompetencje i wykonuje zadania dyrektora placówki wynikające z przepisów prawa:

- 1) kieruje bieżącą działalnością placówki i reprezentuje ją na zewnątrz,
- 2) sprawuje nadzór pedagogiczny w stosunku do zatrudnionych w placówce nauczycieli,
- 3) realizuje uchwały Rady Pedagogicznej podejmowane w ramach jej kompetencji stanowiących,
- 4) wstrzymuje wykonanie uchwał Rady Pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa; o wstrzymaniu uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny,
- 5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym Planetarium zaopiniowanym przez Radę Pedagogiczną i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie,
- 6) organizuje administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę Planetarium,
- 7) zapewnia pomoc pracownikom w realizacji ich zadań i w ich doskonaleniu zawodowym,
- 8) przygotowuje arkusz organizacyjny Planetarium,
- 9) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w Planetarium, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach i programach organizowanych przez Planetarium,
- 10) organizuje nabór uczestników zajęć i kół zainteresowań Planetarium,
- 11) wykonuje inne zadania określone w odrębnych przepisach.

2. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla wszystkich zatrudnionych w Planetarium pracowników, decydując w szczególności o:
 - 1) zatrudnianiu i zwalnianiu pracowników Planetarium,
 - 2) powierzaniu funkcji kierowniczych i odwoływaniu z nich, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej Planetarium i za zgodą organu prowadzącego,
 - 3) zakresie obowiązków pracowników Planetarium,
 - 4) przyznawaniu nagród oraz wymierzaniu kar porządkowych pracownikom Planetarium,
 - 5) występowaniu z wnioskami, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla pracowników Planetarium.
3. Dyrektor organizuje prace związane z przygotowaniem *Regulaminu Rady Pedagogicznej* i *Regulaminu pracy*. Regulaminy te nie mogą być sprzeczne ze statutem.
4. Dyrektor w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z Radą Pedagogiczną.
5. W przypadku nieobecności dyrektora Planetarium zastępuje go wicedyrektor, a w przypadku jego nieobecności inny pracownik placówki wyznaczony przez organ prowadzący.
6. Dyrektora powołuje i odwołuje ze stanowiska organ prowadzący zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 5

1. Rada Pedagogiczna Planetarium, zwana dalej Radą, ze względu na specyfikę organizacji pracy, ma również kompetencje rady placówki wynikające z ustawy Prawo oświatowe.
2. W skład Rady wchodzi nauczyciele zatrudnieni w placówce. W zebraniach Rady mogą także brać udział z głosem doradczym osoby zaproszone przez jej przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek Rady.
3. Przewodniczącym Rady jest dyrektor Planetarium.
4. Przewodniczący Rady przygotowuje i prowadzi zebrania Rady oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania, zgodnie z *Regulaminem Rady Pedagogicznej*.
5. Rada ustala regulamin swojej działalności oraz przygotowuje projekt statutu lub projekt jego zmian.
6. Zebrania Rady są protokołowane.
7. Zebrania Rady są organizowane po rozpoczęciu roku szkolnego, po jego zakończeniu i po zakończeniu roku kalendarzowego oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane z inicjatywy przewodniczącego, organu prowadzącego lub co najmniej 1/3 członków Rady.
8. Uchwały Rady są podejmowane na plenarnym posiedzeniu, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Rady.

9. Do kompetencji stanowiących Rady należą:

- 1) uchwalanie statutu Planetarium,
- 2) zatwierdzanie planów pracy Planetarium,
- 3) zatwierdzanie regulaminów o charakterze wewnętrznym,
- 4) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w Planetarium.

10. Rada opiniuje:

- 1) organizację pracy Planetarium, w tym ramowy rozkład zajęć dydaktycznych,
- 2) projekt planu finansowego placówki,
- 3) wnioski dyrektora o powierzenie funkcji kierowniczej lub odwołanie z niej,
- 4) wnioski dyrektora o przyznanie pracownikom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
- 5) propozycje dyrektora w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć,
- 6) projekty innowacji i eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla placówki.

11. Rada może z własnej inicjatywy oceniać sytuację oraz stan placówki i występować z wnioskami do dyrektora lub organu prowadzącego placówkę w szczególności w sprawach podejmowania ewentualnych zadań pozastatutowych.

12. Członkowie Rady są zobowiązani do nieujawniania spraw poruszanych na posiedzeniu Rady, które mogą naruszać dobro osobiste nauczycieli i innych pracowników placówki.

ORGANIZACJA PLANETARIUM

§ 6

1. Podstawową jednostką organizacyjną działalności dydaktycznej Planetarium są stałe formy zajęć ujęte w tygodniowym planie zajęć.

2. W stałych formach zajęć organizowanych przez Planetarium uczestniczą grupy wraz z opiekunami.

3. Zajęcia, o których mowa w pkt.2 są prowadzone w sali planetarium oraz w innych pracowniach.

4. Zajęcia organizowane w ramach stałych form, wymienione w § 2 ust. 3 pkt. 1 do 3 są odpłatne. Wysokość opłat oraz zniżek i zwolnienia z opłat ustala dyrektor Planetarium za zgodą Zarządu Województwa Śląskiego.

5. Zajęcia z uczestnikami kół zainteresowań mogą być nieodpłatne.

6. Zajęcia w ramach stałych form w sali planetarium i innych pracowniach są prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych w Planetarium.

7. Zajęcia w ramach stałych form na ekspozycji, mogą być prowadzone przez pracowników nie będących nauczycielami.

§ 7

1. Planetarium może organizować zajęcia o charakterze okazjonalnym.

2. Planetarium może również umożliwiać organizację imprez poprzez poddzierżawę sali planetarium, sal wielofunkcyjnych i innych pomieszczeń osobom fizycznym lub podmiotom prawnym – na zasadach odpłatności.
3. Planetarium może również poddzierżawiać pomieszczenia dla celów prowadzenia działalności handlowo – usługowej osobom fizycznym lub podmiotom prawnym – na zasadach odpłatności.
4. Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii (PTMA) ma swoją siedzibę w Planetarium Śląskim. Zadaniem Towarzystwa jest popularyzacja astronomii. Spotkania PTMA odbywają się w udostępnionych pomieszczeniach Planetarium nieodpłatnie, za zgodą dyrektora.

§ 8

1. Dyrektor przygotowuje na każdy rok szkolny harmonogram roku szkolnego, który powinien uwzględniać:
 - okresy zawieszenia działalności,
 - działalność prowadzoną w soboty, niedziele i święta.
2. Uwzględniając działalność obserwatorium astronomicznego dopuszcza się – na odrębnych zasadach – pracę obserwacyjną w godzinach nocnych.

§ 9

1. Arkusz organizacyjny Planetarium określa zapotrzebowanie na stanowiska pedagogiczne i niepedagogiczne placówki.
2. Na wniosek dyrektora i za zgodą organu prowadzącego w Planetarium można tworzyć stanowisko wicedyrektora, stanowiska kierownika działu administracyjnego, kierownika działu dydaktyki, kierownika działu technicznego, kierownika działu ekspozycji oraz stanowiska kierowników pracowni: kierownika stacji klimatologicznej oraz kierowników innych pracowni.
3. Arkusz organizacyjny Planetarium na każdy rok po uprzednim zaopiniowaniu przez organ nadzoru pedagogicznego – Kuratorium Oświaty, zatwierdza organ prowadzący.

§ 10

1. Zadania statutowe Planetarium realizowane są w ramach działu dydaktyki i działu ekspozycji.
2. Dla potrzeb realizacji zadań statutowych w Planetarium działają:
 - 1) pracownia – sala planetarium,
 - 2) pracownia – obserwatorium astronomiczne,
 - 3) pracownia – obserwatorium radioastronomiczne,
 - 4) pracownia – stacja klimatologiczna,
 - 5) pracownia – stacja sejsmologiczna,
 - 6) pracownia – laboratoria,
 - 7) ekspozycja,
 - 8) biblioteka i czytelnia.
 - 9) pracownia informatyczna

3. Dział dydaktyki, dział ekspozycji, stacja klimatologiczna i każda z działających pracowni oraz biblioteka i czytelnia posiadają odrębne regulaminy zatwierdzone przez Radę.
4. Obowiązki i kompetencje wicedyrektora, kierowników działów i kierowników pracowni określa dyrektor.

§ 11

1. Planetarium prowadzi działalność dydaktyczną i popularyzacyjną w okresie całego roku szkolnego, z wyjątkiem okresów zawieszenia działalności (przerw konserwacyjnych).
2. Godziny pracy Planetarium określa *Regulamin pracy*.
3. Zajęcia w formach stałych prowadzone są we wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem poniedziałków, w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć także w poniedziałki.
4. Praca w Planetarium odbywa się w systemach pracy:
równoważnym – pracownicy pedagogiczni i pracownicy obsługi,
podstawowym – pracownicy administracji.
5. Pensum tygodniowe nauczycieli pracujących w Planetarium wynosi 25 godzin zegarowych i obejmuje zarówno zajęcia dydaktyczne jak i wykonywanie innych zadań statutowych.
6. W ramach pensum nauczyciele wykonują powierzone im działania związane z:
funkcjonowaniem pracowni, przygotowywaniem scenariuszy zajęć, tworzeniem skryptów w programach komputerowych, przygotowywaniem pomocy dydaktycznych i inne działania związane z popularyzacją astronomii i nauk przyrodniczych.
7. Pensum nauczyciela – bibliotekarza określają inne przepisy.

PRACOWNICY PLANETARIUM

§ 12

1. Planetarium zatrudnia pracowników:
 - 1) działalności podstawowej – nauczycieli,
 - 2) administracji i obsługi.
2. Zasady zatrudniania i wynagradzania nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi, określają odrębne przepisy.
3. Pracownicy Planetarium mogą być zatrudniani w soboty, niedziele i święta zgodnie z zapisami w *Regulaminie pracy*.
4. Pracownicy placówki wykonują zadania określone w indywidualnych zakresach czynności i obowiązków.

§ 13

1. Zajęcia dydaktyczne w Planetarium prowadzą nauczyciele.
2. Nauczyciel prowadzi zajęcia dydaktyczne i popularyzacyjne z grupami lub z uczestnikami kół i jest odpowiedzialny za jakość i wyniki pracy.

Zajęcia popularyzacyjne z grupami na ekspozycji, może prowadzić pracownik nie będący nauczycielem.

3. Nauczyciel prowadzący zajęcia dydaktyczne z uczestnikami kół zainteresowań odpowiada za ich bezpieczeństwo.
4. Do zadań nauczycieli zatrudnionych w Planetarium należą w szczególności:
 - 1) przygotowanie i prowadzenie zajęć wymienionych w § 2 ust. 3,
 - 2) prowadzenie obserwacji astronomicznych,
 - 3) prowadzenie bieżących obserwacji w stacji sejsmologicznej,
 - 4) prowadzenie bieżących pomiarów i obserwacji w stacji klimatologicznej,
 - 5) podnoszenie swojej wiedzy ogólnej i zawodowej poprzez samokształcenie i uczestnictwo w różnych formach doskonalenia zawodowego,
 - 6) dbałość o sprzęt i urządzenia stanowiące wyposażenie pracowni oraz inne mienie Planetarium,
 - 7) obsługa i konserwacja powierzonego sprzętu,
 - 8) gotowość do przejęcia obowiązków za nieobecnych nauczycieli.
5. Zajęcia w sali planetarium prowadzi dwóch nauczycieli.
6. Sposoby dokumentowania prac i zajęć wymienionych w ust. 2 i 3 określa *Regulamin pracy*.
7. W ramach samokształcenia nauczyciel może prowadzić prace naukowe, zgodne z profilem placówki i za zgodą dyrektora.
8. Do zadań pracowników administracji zatrudnionych w Planetarium należą w szczególności:
 - 1) prowadzenie spraw kadrowych i wymaganej w tym zakresie dokumentacji,
 - 2) obsługa finansowo-budżetowa i prowadzenie wymaganej w tym zakresie dokumentacji,
 - 3) obsługa sekretariatu,
 - 4) prowadzenie rejestru zamówień i dokumentacja jego realizacji,
 - 5) prowadzenie działalności promocyjnej na rzecz placówki.
9. Do zadań pracowników obsługi zatrudnionych w Planetarium należą w szczególności:
 - 1) organizowanie sprawnej obsługi grup i osób indywidualnych,
 - 2) oprowadzanie grup i osób indywidualnych po ekspozycji,
 - 3) obsługa urządzeń technicznych na ekspozycji,
 - 4) utrzymywanie czystości w placówce i jej otoczeniu,
 - 5) obsługa maszyn i urządzeń oraz bieżąca konserwacja sprzętu,
 - 6) dbałość o mienie placówki.

UCZESTNICY ZAJĘĆ W PLANETARIUM

§ 14

1. Uczestnictwo w zajęciach wynikających z § 2 ust. 3 pkt 1 do 3 odbywa się zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć.
2. W Planetarium prowadzony jest rejestr zamówień obejmujący rezerwacje na wszystkie oferowane przez Planetarium zajęcia dydaktyczne i seanse dydaktyczne. Rejestr obejmuje również rezerwacje zwiedzania ekspozycji.
3. Uczestnictwo w zajęciach wynikających z § 2 ust. 3 pkt 4 odbywa się zgodnie z naborem do kół zainteresowań i opracowanymi rocznymi programami zajęć.

4. Uczestnikami kół zainteresowań mogą być dzieci oraz młodzież szkolna uczęszczająca do wszystkich typów szkół oraz za zgodą dyrektora inni uczestnicy.
5. Naboru do kół zainteresowań dokonuje się zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich regulaminach. Udział w kole osób nieletnich wymaga uzyskania pisemnej zgody rodziców lub opiekunów.
6. Wobec uczestników kół stosuje się nagrody i kary zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich regulaminach.
7. Uczestnictwo we wszystkich formach zajęć jest dobrowolne.
8. W Planetarium Śląskim obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich.

ZASADY FINANSOWANIA PLACÓWKI

§ 15

1. Planetarium jest jednostką budżetową i prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Środki finansowe zapewnia jej Województwo Śląskie jako organ prowadzący.
3. Planetarium jako jednostka budżetowa może gromadzić dochody na wydzielonym rachunku dochodów własnych zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 16

1. Planetarium używa pieczęci urzędowych zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Planetarium używa sztandaru placówki zgodnie z odrębnym regulaminem.
3. Planetarium prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.